Příprava 4. AML směrnice EU z pohledu České republiky

Jiří Tvrdý

Finanční analytický útvar

Ministerstvo financí

17. září 2013

VÝCHODISKA

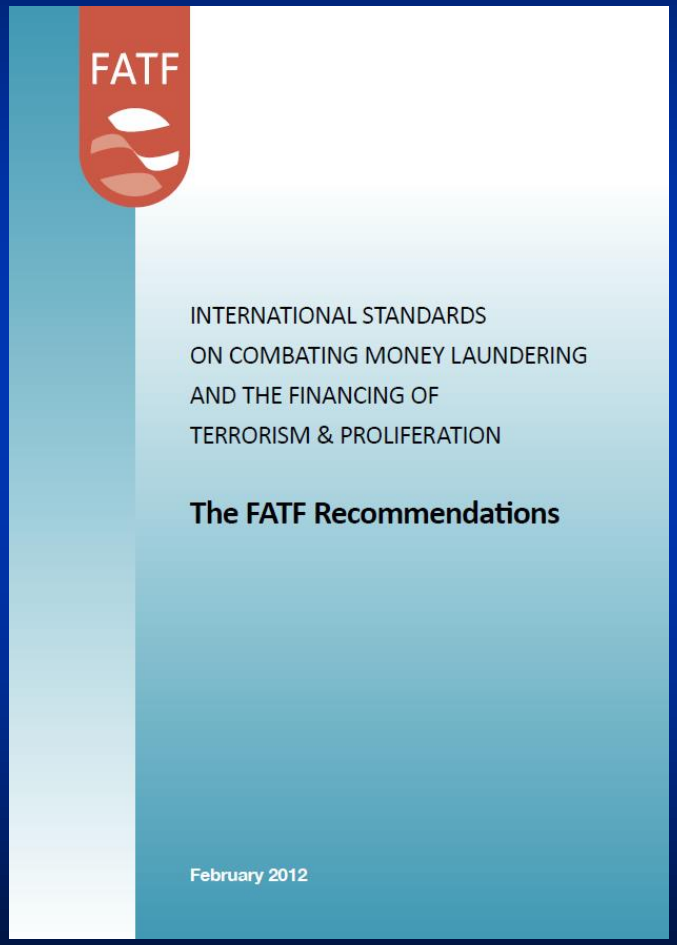

Nově se doporučení FATF zaměřují na boj proti:

- **praní špinavých peněz**
- **financování terorismu**
- **šíření zbraní hromadného ničení**

VÝCHODISKA

- Nové standardy FATF zpřísňují požadavky v situacích zvýšeného rizika a státům umožňují zacílenější přístup v oblastech vysokého rizika;
- Státy mají rizika ML a FT identifikovat, vyhodnotit a porozumět jim a na tomto základě přijmout vhodná opatření ke snížení rizik;
- Přístup založený na posouzení rizik umožňuje státům, aby v rámci požadavků FATF přijaly flexibilní opatření, účinně využívaly zdroje a zaváděly preventivní opatření přiměřená povaze rizik, a tím docílily nejefektivnějšího nasměrování svých aktivit.

VÝCHODISKA

Vysvětlivka k doporučení 1 - hodnocení rizik a přístup založený na posouzení rizik:

- Státy[1] by měly přijmout vhodná opatření k průběžnému zjišťování a posuzování rizika ML/FT za účelem:
  - (i) úpravy systémů včetně změn předpisů;
  - (ii) pomoci kompetentním orgánům při přidělování a prioritizaci zdrojů;
  - (iii) zpřístupnění informací povinným osobám pro jimi prováděné hodnocení rizik.
- Pozn. pod čarou k pojmu „státy“: Je-li to relevantní, mělo by se při stanovení, zda je tato povinnost splněna, přihlížet k hodnocení rizika AML/CFT provedenému na nadnárodní úrovni.

VÝCHODISKA

Ve vztahu k doporučením FATF se EU považuje za nadnárodní jurisdikci pouze k:

- **Doporučení 16 – bezhotovostní převody**
- **Doporučení 32 –převozy hotovosti**

Přístup EU – návrh 4. AMLD

Přístup založený na posouzení rizik:

a) po **členských státech** se bude vyžadovat, aby identifikovaly rizika, kterým jsou vystaveny, porozuměly jim a zmírnily je. Toto je možné doplnit posouzením rizik provedeným na nadnárodní úrovni (např. evropskými orgány dohledu nebo Europolem), přičemž by výsledky měly být sdíleny s dalšími členskými státy a povinnými osobami. Přístup založený na posouzení rizik by z tohoto zpočátku vycházel a uznával by, že odpověď na úrovni EU může vycházet ze zkušeností členských států na vnitrostátní úrovni;

Přístup EU – návrh 4. AMLD

Přístup založený na posouzení rizik:

b) po **povinných osobách** spadajících do oblasti působnosti směrnice by se požadovalo, aby identifikovaly svá rizika, porozuměly jim a zmírnily je a aby zdokumentovaly a aktualizovaly posouzení rizik, která realizují. To je klíčový prvek přístupu založeného na posouzení rizik, který příslušným orgánům (např. dozoru) v členských státech umožní, aby důkladně zhodnotily rozhodnutí učiněná povinnými osobami podléhajícími jejich dozoru a porozuměly jim. V konečném důsledku by ti, kteří přijali přístup založený na riziku, byli plně odpovědni za rozhodnutí, která činí;

Přístup EU – návrh 4. AMLD

Přístup založený na posouzení rizik:

c) návrh by uznával, že zdroje **orgánů dozoru** se mohou zaměřit na oblasti, kde je riziko praní peněz a financování terorismu větší. Používání přístupu založeného na posouzení rizik by znamenalo, že důkazy jsou využity k lepšímu zaměření rizik.

Přístup EU – návrh 4. AMLD

Kapitola I, oddíl 2 – Posouzení rizik:

čl. 6:

- ESAs předloží do dvou let od data vstupu této směrnice v platnost stanovisko týkající se rizik v oblasti praní peněz a financování terorismu, která mají dopad na vnitřní trh;
- Komise dá stanovisko k dispozici, aby členským státům a povinným osobám napomohlo při identifikaci, řízení a zmírňování rizika praní peněz a financování terorismu.

Přístup EU – návrh 4. AMLD

Kapitola I, oddíl 2 – Posouzení rizik:

čl. 7:

- Každý ČS přijme vhodná opatření k identifikaci, posouzení, pochopení a zmírnění rizik;
- Každý ČS určí vnitrostátní orgán ke koordinaci opatření vůči rizikům;
- Při provádění posouzení mohou ČS využít stanoviska ESAs *(která ale vyjdou až 2 roky po účinnosti směrnice!)*.

Přístup EU – návrh 4. AMLD

Kapitola I, oddíl 2 – Posouzení rizik:

čl. 7:

- Na základě posouzení rizik ČS:
  - určí oblasti, kde povinné osoby uplatní zesílená opatření, a případně s uvedením opatření, která mají být přijata;
  - použije posouzení, aby mu napomohlo při alokaci zdrojů a stanovení jejich priorit pro boj proti praní peněz a financování terorismu

Přístup EU – návrh 4. AMLD

Kapitola II, oddíl 2 – Zjednodušená identifikace klienta:

- čl. 13: ČS může určit oblasti s nižším rizikem, kde mohou PO uplatnit zjednodušenou identifikaci klienta;
- čl. 15: Orgány ESAs vydají do dvou let od platnosti směrnice pokyny, jaké rizikové faktory je třeba zohlednit při zjednodušené identifikaci klienta.

Přístup EU – návrh 4. AMLD

Kapitola II, oddíl 3 – Zesílená kontrola klienta, čl. 16:

- ČS určí oblasti s vyšším rizikem, kde PO uplatní zesílenou kontrolu klienta;
- Orgány ESAs vydají do dvou let od platnosti směrnice pokyny, jaké rizikové faktory je třeba v případech, kdy je nutné použít opatření zesílené kontroly klienta.

KONTAKTY

- **telefon:**
  +420 257 044 533
  +420 724 834 316

- **e-mail:**
  jiri.tvrdy@mfcr.cz

DĚKUJI ZA POZORNOST